

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова професійно-педагогічної підготовки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Психологія»

Код дисципліни	ОК10
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент, що формує спеціальні компетентності
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS (180 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	екзамен
Мова викладання	українська

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Богуца Юлія Михайлівна , викладач першої кваліфікаційної категорії
Контактний телефон	0952247588
E-mail:	80979297882@ukr.net
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robota/czk-profesijno-pedagogichnoyi-pidgotovky/bogucza-yuliya-myhajlivna/
Консультації	Четвер 14.30-15.30

1. Анотація курсу

Місце освітньої компоненти (ОК) в ОПП:

ОК «Психологія» є обов'язковим компонентом, що формує спеціальні компетентності здобувачів освіти за ОПП «Початкова освіта» рівня фахової передвищої освіти. Освітній процес охоплює лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт та підсумковий контроль у формі екзамену.

Мета навчальної дисципліни «Психологія»: формування системи теоретичних знань про природу та закономірності основних психічних процесів, психічних особливостей особистості, спілкування, діяльності, її психічних станів. Психологія дає знання, необхідні для пізнання здобувачами освіти своїх індивідуальних властивостей, допомагає вирішувати проблему самовиховання і становлення світогляду майбутнього вчителя початкових класів.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів із загальними закономірностями і механізмами психічної діяльності;
- сформувати знання про психологічні закономірності і механізми виникнення, функціонування і розвитку психіки, розвиток умінь і навичок правильно і науково обгрунтовано пояснювати психологічні факти, будь-які прояви особистості людини;
- виробити навички аналізувати психологічний зміст, структуру, психологічні механізми і умови розвитку особистості та окремих її складових, застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості.

Вивчення дисципліни «Психологія» формує у здобувача фахової передвищої освіти низку компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі

Загальні компетентності:

ЗК4 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 - Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК5 - Здатність до організації та проведення педагогічної діагностики учня.

СК9 - Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

- СК10** - Здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.
- СК11** - Здатність до роботи в команді з профільними фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.
- СК13** - Здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами.

Програмні результати навчання:

- РН1** - Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.
- РН8** - Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.
- РН9** - Залучати батьків до освітнього процесу в початковій школі на засадах партнерства.
- РН10** - Взаємодіяти з колегами, профільними фахівцями та іншими учасниками освітнього процесу початкової школи.
- РН11** - Створювати безпечні, психологічно комфортні умови освітнього процесу, використовувати прийоми попередження та протидії булінгу, надавати домедичну допомогу
- РН12** - Складати індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами та знаходити оптимальні шляхи її реалізації.
- РН13** - Створювати здоров'язбережувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів.
- РН14** - Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни.
2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
3. Методичні вказівки до виконання практичних занять.
4. Матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.
5. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.
6. Опорний конспект лекцій.
7. Проектор та мультимедійний екран.
8. Планшет.

2. Організація навчання

1. Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Психологія»:

- навчальні заняття
- самостійна робота студентів
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет.

2. Види навчальної роботи студентів:

- лекція
- практичне заняття
- консультація
- екзамен.

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Психологія» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та глобальною мережею Інтернет, ін. Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостям (інтелектуальним, психологічним, морально-етичним тощо) студентів, наявним умовам і часу, відведеному для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.)

– проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний методи (викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування під проблем).

Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація. Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни:

1) за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу; дослідницький; аналітичний; індуктивний; дедуктивний

2) за основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка

3) за системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль

4) за джерелами знань: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація

5) за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний; частково-пошуковий; дослідницький; метод проблемного викладання

Структура дисципліни

Змістові модулі/ Теми	Кількість годин, відведених на:		
	Лекції	Практичні	СРС/РС
Тема 1. Предмет, завдання та розвиток психології. Методи психології.	2	2	4
Тема 2. Відчуття.	2	2	4
Тема 3. Сприймання	2	2	4
Тема 4. Пам'ять.	2	2	4
Тема 5. Мислення	2	2	4
Тема 6. Уява.	2	2	4
Тема 7. Увага.	2	2	4
Тема 8. Емоції та почуття. Воля.	2	4	2
Разом у змістовому модулі 1	16	18	30
Тема 1. Особистість	6	6	6
Тема 2. Психологічна характеристика діяльності та активності людини	4	6	6
Тема 3. Спілкування	6	6	6
Тема 4. Психологія соціальних спільнот	4	4	4
Тема 5. Темперамент	4	6	6
Тема 7. Здібності.	4	6	6
Тема 8. Особливості психічного розвитку дітей з особливими освітніми потребами	2	2	2
Разом у змістовому модулі 2	34	42	40
Всього	50	60	70

3. Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Психологія» ґрунтується на *компетентнісному підході*.

Навчальні досягнення майбутніх вчителів початкових класів закладу загальної середньої освіти з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості поточного (захист практичних робіт) та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Форми оцінювання ОК: *усна* (захист практичних робіт у формі бесіди, доповідь з тем винесених на самостійне опрацювання, тощо); *письмова* (звіт з виконання самостійної роботи, реферат); *тестова* (за закритими тестами); *самоконтроль* (самооцінка, тощо).

Оцінювання кожного виду роботи (наявність конспекту, виконання практичних робіт, написання модульних робіт, виконання самостійної роботи, залік) студента відбувається за 4-бальною шкалою згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за 5-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; вміє ставити та розв'язувати проблеми.
4	Відповідь і завдання – повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача.
3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно.
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані вміння та навички.

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання, оцінка за виконання практичних робіт), підсумковий тестовий контроль за змістовними модулями, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота			СРС	Підсумковий контроль
Наявність конспектів	Практичні заняття	Модульний контроль		екзамен
1-25	1-30	1	2	
*ВК: 0,1	ВК: 0,35	ВК: 0,2		ВК: 0,25
				ВК: 0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) – числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка	
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано <i>Відмінно</i> - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	5,00	100		
	4,95	99		
	4,90	98		
	4,85	97		
	4,80	96		
	4,75	95		
	4,70	94		
	4,65	93		
	4,60	92		
	4,55	91		
4,51	90			
B	4,01- 4,50	82-89	4	<i>Добре</i> – студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко
	4,50	89		
	4,43	88		
	4,36	87		
	4,29	86		
	4,22	85		

	4,15	84		орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,08	83		
	4,01	82		
C	3,50-4,00	74-81	4	<i>Добре</i> – студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,00	81		
	3,92	80		
	3,85	79		
	3,78	78		
	3,71	77		
	3,64	76		
	3,57	75		
	3,50	74		
D	2,86-3,49	64-73	3	<i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	3,49	73		
	3,42	72		
	3,35	71		
	3,28	70		
	3,21	69		
	3,14	68		
	3,07	67		
	3,00	66		
	2,93	65		
2,86	64			
E	2,51-2,85	60-63	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні
	2,85	63		
	2,73	62		
	2,62	61		
	2,51	60		

					тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
FX	2,00-2,50	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.

4. Політика курсу

Базується на тому, що усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті.

5. Інформаційне забезпечення

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова; О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. - 3-тє вид. Київ: Каравела, 2014. 464 с.
2. Сисоева С.О., Поясок Т.Б. Психологія та педагогіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання.- Вид.2-ге, доп., випр. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2008. 532 с.
3. Основи психології [Текст] : підруч. / за ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. Вид. 6-те, стереотип.. Київ: Либідь, 2006.631 с.
4. Психологія [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Ю.Л. Трофімова. - Вид. 5-те, стер. Київ: Либідь, 2003. 560 с.
5. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019.208 с.
6. Максименко С. Д. Загальна психологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. заклад. - Вид 3-тє, переробл. та допов..Київ: Центр учбової літератури, 2010. 272 с.

Додаткова

1. Психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Ю. Л. Трофімова. - Вид. 3-тє , стереотип. Київ. : Либідь, 2001. 560 с
2. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ. : Каравела, 2010. 304 с.
3. Мислення та інтелект.: URL:
http://pidruchniki.com/1333122237236/psihologiya/mislennya_intelekt

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Загальна психологія - Максименко С.Д.
<http://studentbooks.com.ua/content/view/1264/1/>
2. Колесніченко Л., Борисенко Л. Основи психології та педагогіки. Посібник:
<http://moskalik.at.ua>
3. Мацько Л. Основи педагогіки та психології. Підручник:
<http://posibnyky.vntu.edu.ua/pdf/000584.pdf>.
4. Варій М. Основи психології і педагогіки. Посібник:
<http://www.twirpx.com/file/469417/>
5. Психологічний часопис: Науковий журнал
<https://apsijournal.com/index.php/psyjournal/issue/view/58>